

BILAGA 4. UPPFÖLJNING AV AVFALLS- OCH KRETSLOPPSPLANER 2016–2020

26 mars 2021

Innehåll

1	INTRODUKTION.....	3
2	ÅTGÄRDER.....	4
2.1	Gemensamma åtgärder	4
2.2	Kommunspezifika åtgärder	6
3	SAMMANFATTNING	7

1 Introduktion

Kretsloppsplanen 2016–2020 innefattar tre fokusområden. Till fokusområdena hör sammanlagt åtta mätbara mål som är gemensamma för samtliga kommuner i Sysavregionen. Härutöver har några av kommunerna egna mål inom vissa områden. Målen är följande:

1. Hållbar konsumtion för minskade avfallsmängder
 - a) År 2020 har den totala mängden avfall minskat genom årlig minskning med 2 % sedan 2013.
 - b) *År 2020 är den totala mängden textilavfall i restavfallet halverad jämfört med år 2015.*
2. Hållbar sortering med ökad återvinning
 - a) År 2018 är 58 % av matavfallet utsorterat och behandlat biologiskt så att växtnäring och energi tagits tillvara, år 2020 är nivån 63 %.
 - b) *År 2020 är mängden förpackningar och tidningar i restavfallet halverad för respektive material jämfört med år 2015.*
 - c) *År 2020 är nedskräpningen mindre än år 2016.*
3. Hållbar hantering för en renare miljö
 - a) *År 2020 är mängden farligt avfall i restavfallet noll.*
 - b) *År 2020 är avfallstransporterna fossilbränslefria.*
 - c) *År 2020 är våra intressenters förtroende för hela avfallskedjan större än år 2016.*

I syfte att nå målen har kommunerna under planperioden genomfört olika åtgärder, gemensamt eller var för sig. Nedan presenteras kortfattat genomförda åtgärder med koppling till respektive mål.

2 Åtgärder

I kapitel 2.1 och 2.2 presenteras ett urval av Sysavregionens gemensamma åtgärder och kommunspecifika åtgärder.

2.1 Gemensamma åtgärder

Nedan beskrivs genomförda åtgärder som genomförts av kommunerna gemensamt och hur åtgärderna är kopplade till målen.

	Åtgärder (tidpunkt)	Resultat	Koppling till mål
Sysav	Sammanställning och analys av tidigare åtgärder farligt avfall. (2016–2017)	Rapport (2017)	3a
	Förtroendeundersökning, genomförs vartannat år. (2016–2020)	Ökat förtroende.	3c
	Regional skräpmätning. (2016 och 2020)	En tydlig minskning sedan 2016.	2c
	Onaturligt i naturen-kampanj för uppmärksamma sortering och nedskräpning. (2018)	Kampanjsida och stor uppmärksamhet i sociala medier.	2b, 2c, 3a
	Plastpolisen och plastkastet- vilken typ av kampanj ger bäst effekt? (2017)	Kampanjsida, presentation av resultat av metodstudien.	2b
	Arbetsgrupp fossilfria transporter. (2017)	Rapport.	3b
	Retoy – leksaksbyte och avgiftning kretslopp. (2017)	Bytesaktiviteter i 12 kommuner. Två inställda bytesaktiviteter blev material för egna leksaksbyten vilket använts under kommande år.	1a
	Resterkocken – minska matsvinnet. (2017–2020)	Lyckad kampanj som genom åren sprider sig till kommuner utanför Sysavregionen. Ökat antal tävlingsdeltagare för varje år	1a
	Plockanalyser, årligen (2016–2020)	Samordnat genomförande i regionen	1a, 1b, 2a, 2b, 3a

Åtgärder (tidpunkt)	Resultat	Koppling till mål
Kunskap i rätt förpackning KIRF – skapa ett samverkans forum mellan aktörer i värdekedjan för pappers- och plastförpackningar (2018)	Fyra träffar med kunskapshöjande och utbytesfokus. Önskan hos deltagare om fortsättning och projektutveckling vilket är under planering	2b
Textilgruppen, utredning och omvärldsbevakning (2016–2020)	Rapport (2018)	1b
Nikotinkaninen – nudging för att minska nedskräpning på busshållplatser (2018)	56 % minskad nedskräpning under mätperioden	2c
Utbildningsdag kring avfallsminimering (2018)	Ökad kunskap om beteendeförändring, drivkrafter och medborgarens makt rörande konsumtion och avfallsförebyggande	1a
Nej till onödig grej. Kampanj för att uppmärksamma kopplingen konsumtion och avfallsmängder samt vikten att minska avfallet (2019)	Draghjälp av influensers och positivt mottagande. Webbsidan finalist för Publisherpriset	1a
Kampanj för att uppmärksamma nedskräpningen planeras för 2020	Fortsättning på Onaturligt i naturen och Nikotinkaninen	2b, 2c
Kampanj för att uppmärksamma utsortering av förpackningar planeras 2020	Fortsättning på Plastpolisen/Plastkastet	2b

2.2 Kommunspecifika åtgärder

Nedan beskrivs genomförda åtgärder som har genomförts av respektive kommun och hur åtgärderna är kopplade till målen.

	Åtgärder (tidpunkt)	Resultat	Koppling till mål
Lund	Försök med Bigbelly papperskorgar. (2018)	Gått från 336 st tömningar till 88 st. Påslöst system sparar in 336påsar. 32kubik skräp har samlats in.	2c
	HSR skräpplockardagar. (2017-2019)	3786 barn och 978 deltog för att plocka skräp.	2c, 3c
	Ökad mängd papperskorgar, askkoppar längs Stadsbusslinje 4. (2017)	Synlig minskning av skräpet längs denna linje.	2c
	FixaTill 1 och 2 återbruksverkstäder. (2016–2020)	Positiv opinionsbildare och förebild för andra kommuner.	1a, 3c
	Inköp av elfordon och el kran. (AAvfa2016–2019)	Inga CO2 utsläpp och minskade ljudstörningar i stadskärnan.	3b, 3c
	Beteendepåverkan genom artiklar i hållbar konsumtion, plast, hållbar livsstil och återbruk. (2016–2020)	Positiv opinionsbildare och förebild. Stor spridning i Sydsvenskan/Facebook och framtidsstigen.se	1a, 2b, 3c
	Fastighetsnära insamling av textilavfall i samarbete med LKF och Humanbridge. (2017–2020)	80 st hämtställen på LKF har under 2018 genererat 68ton utsorterad textil	1b
	Måltidsservice jobbar med matsvinn och varje kök tar fram handlingsplan. Målet är att komma ner till 10 % svinn 2019.	Under våren 2019 ligger siffrorna på 14 %	2a
	Etablera en ÅVS i centrala lund. (2018)	Ökad sorteringsmöjlighet i centrala Lund	2b

Åtgärder (tidpunkt)	Resultat	Koppling till mål
Försök med ny fackindelning på fyrfackskärl. (2016–2018)	Positiv respons både från kunder och chaufförer	2b, 3c
Tillsatt avfallscoach som arbetat med avfallsförebyggande åtgärder; framtagande av delningsplattform för ökat återbruk inom kommunen, identifierat onödigt plastavfall och tagit fram aktiviteter för att minska detta, samordnat seminarium och workshop för att förebygga bygg- och rivningsavfall mm. (2020)	Större medvetenhet kring avfallsförebyggande och återbruk. Minskade avfallsmängder räknas bli den långsiktiga effekten.	1a

3 Sammanfattning

Flera av Sysavregionens gemensamma åtgärder, som presenteras ovan i kapitel 2.1, har fokus på att öka kunskap och medvetenhet hos invånare och anställda i kommunerna. Åtgärderna var exempelvis att genomföra kampanjer, utbildningsdagar och samverkans forum inom områden som matsvinn, nedskräpning, utsortering av förpackningar samt minskade avfallsmängder. Alla åtgärder var kopplade till något eller några av de gemensamma målen, se kapitel 1. Många av åtgärderna, till exempel om att uppmärksamma utsortering av förpackningar samt att skapa samverkan mellan aktörer avseende förpackningar, var kopplade till det gemensamma målet 2b om att halvera mängden förpackningar och returpapper i restavfallet.

Andra gemensamma åtgärder för Sysavregionen var olika mätningar, exempelvis plockanalyser och en förtroendeundersökning, samt utredningar och analyser som i många fall resulterade i rapporter.

De kommunspezifika åtgärderna, som presenteras i kapitel 2.2, berörde flera olika områden. Många åtgärder handlade om att öka kunskap och medvetenhet genom kampanjer och utbildning. Härutöver har även genomförts många åtgärder för att

minska matsvinn, minska nedskräpning, förbättra möjligheten att sortera och slänga avfall, utöka återbruk och att möjliggöra fossilfria transporter av avfall. Alla åtgärder var kopplade till ett eller flera av de gemensamma målen. De kommunspecifika åtgärderna har i stor utsträckning bedömts bidra till uppställda mål.

Måluppfyllelse:

1. Hållbar konsumtion för minskade avfallsmängder

- c) År 2020 har den totala mängden avfall minskat genom årlig minskning med 2 % sedan 2013.

2013 var siffran 63689 ton och 2020 var siffran 58875 ton. Vi ser en tydlig minskning men når inte hela vägen till målet. Vi har minskat den totala mängden avfall under perioden trots att vi blivit mer än 10000 fler lundabor under samma tidsperiod.

- d) År 2020 är den totala mängden textilavfall i restavfallet halverad jämfört med år 2015.

2015 var siffran 3,4 % och vid mätningen 2020 2,7 % vilket är en liten minskning. Tittar man under hela perioden så har värdet vid de flesta tillfällen legat högre än målvärdet.

2. Hållbar sortering med ökad återvinning

- d) År 2018 är 58 % av matavfallet utsorterat och behandlat biologiskt så att växtnäring och energi tagits tillvara, år 2020 är nivån 63 %.

Vi har legat över vårt målvärde under perioden. I samband med Covid-19 har förutsättningarna ändrats då många skolkök/restauranger haft en minskad produktion vilket leder till en lägre siffra för 2020. Under slutet av perioden ser vi en återhämtning och därför säger vi att vi nått målet.

- e) År 2020 är mängden förpackningar och tidningar i restavfallet halverad för respektive material jämfört med år 2015.

Mängden förpackningar och tidningar ligger i stort sätt på samma nivå i mätningar under 2020 som när vi startade 2015.

f) År 2020 är nedskräpningen mindre än år 2016.

Vid mätningar sommaren 2020 ser vi en minskning av nedskräpningen på mellan 2-3 gånger från nollmätningen sommaren 2016.

3. Hållbar hantering för en renare miljö

d) År 2020 är mängden farligt avfall i restavfallet noll.

Vid tre plockanalyser på restavfall gjorda hösten 2020 finns det i snitt 0,11 % farligt avfall i restavfallet. Det är en låg siffra men inte noll.

e) År 2020 är avfallstransporterna fossilbränslefria.

Samtliga avfallstransporter som utförs är idag fossilbränslefria.

f) År 2020 är våra intressenters förtroende för hela avfallskedjan större än år 2016.

Vid slutmätningen som gjordes under 2020 ligger förtroendet på en lite högre nivå än vid nollmätningen 2016.